

DE BRUILOFT VAN KANA: EEN OVERBODIG WONDER?

DOOR CHRIS SEBRECHTS

De Bruiloft van Kana, een bijzonder wonder dat nog steeds als een klok klinkt in de herinnering van zovele mensen. Niet zomaar een wonder dus: het eerste wonder dat Jezus deed, eentje op vraag van zijn moeder, eentje met een breed spectrum aan lessen om van te leren... En ook auteur Chris Sebrechts heeft er een aantal mooie conclusies voor ons in gevonden. Met andere woorden: "De Bruiloft van Kana", zeker geen overbodig wonder!

In Kana is er een bruiloftsfeest. Man en vrouw starten een nieuw leven, en dat is een reden om te feesten. Maria en Jezus waren uitgenodigd. Iedereen was welkom, en iedereen kwam ook - meer zelfs dan verwacht. Het feest komt op dreef en het keukenpersoneel ziet de wijnvoorraad slinken. Even later slaat de paniek toe: geen wijn meer! Wat nu gedaan?

Maria is als eerste op de hoogte van het probleem. Sommigen kijken in zo'n situatie de andere kant uit. Maria niet, ze voelt zich medeverantwoordelijk voor het gebeuren. Misschien had ze meegeholpen bij de voorbereiding, of was ze bevriend met het keukenpersoneel zodat die met hun noodkreet bij haar aanklopten. Maria gaat op haar beurt naar Jezus. Discreet brengt Maria Hem op de hoogte van het probleem: geen neutrale mededeling, eerder een verzoek om een wonder. Hoe komt Maria op dat idee, want Johannes beschrijft Kana als Jezus' eerste wonder?

Maria zal de voorbije 30 jaar veel gepraat hebben met haar Zoon. Over de profeten, over de beloofde Messias, over God die het volk zou bevrijden... Maria begreep niet alles, maar ze wist wel dat Jezus nu begonnen was aan zijn grote opdracht. Maar wat hield dit eigenlijk in? Had God haar niet gezegd dat ze veel zou lijden?

Maria beseft dat voor God geen probleem te groot is. Zo'n unieke zwangerschap vergeet je nooit! En dan die buitengewone bezoekers uit het Oosten bij Jezus' geboorte, en de redding van het bloedbad dat Herodes aanrichtte! En al hetgeen zij nadien beleefd heeft, en waar wij geen weet van hebben... Maria weet dat de keuken in moeilijkheden zit. Maar is een tekort aan wijn dan zo'n probleem dat God moet tussenbeide komen? Objectief gezien is dat toch geen ramp: wie echt dorst heeft, kan water drinken! Niettemin is het een pijnlijke situatie en Maria wil verlegenheid vermijden voor bruid

en bruidegom, voor de ouders en de te talrijk opgekomen gasten. Moet die familie nu het slachtoffer worden van haar gastvrijheid? Had Maria al een idee over de manier waarop het probleem kon worden opgelost? Dacht ze aan het verhaal over Elia en het oliekruike dat niet opraakte? Wellicht kwam het niet in haar op dat Jezus water in wijn zou veranderen. Neen, maar ze gelooft dat God een uitweg geeft.

Jezus reageert op ongewone wijze. Met de woorden "Mevrouw, wat heb Ik met u te doen?" spreekt Hij zijn moeder aan alsof zij een onbekende is. "Mevrouw, is dat uw zaak of mijn zaak?" luidt het in een andere vertaling. En met de woorden "Mijn uur is nog niet gekomen"

lijkt Hij te zeggen dat het nog niet de tijd is om in te grijpen.

Wanneer je vergadert met buitenstaanders is het soms beter dat je bekenden niet aanspreekt met de voornaam. Het aanspreken met de functie - 'Mijnheer de voorzitter' - creëert een zekere afstand en dat komt bij derden objectiever over. Want die bekende zit daar niet als vriend, maar wel omwille van zijn functie. Hier in Kana zien we iets dat daarop lijkt. Met die afstandelijkheid maakt Jezus duidelijk dat Hij nu naar een Ander luistert. Hij accentueert zo zijn taak en functie: vanaf nu treedt Hij als Messias in de openbaarheid. Hij luistert naar de Vader, geen mens zal Hem dicteren hoe Hij zich zal gedragen.

Maria wordt dus in eerste instantie afgewezen. Vooreerst om formele redenen, omdat Jezus zich niet langer door zijn moeder laat sturen. Maar is er ook een inhoudelijke reden? Misschien had Jezus de afwijzing als volgt kunnen motiveren: "Waartoe is de Messias gekomen? Heb Ik geen andere zorgen dan een tekort aan wijn? Ben Ik niet gekomen om mijn leven

te geven voor de bevrijding van de mens? Inderdaad, er komt een dag waarop Ik als Koning zal heersen. Dan komt het beloofde bruiloftsfeest en zal er geen tekort aan wijn zijn. Maar vandaag is het nog niet zo ver. Het is mijn tijd nog niet om te feesten..."

Maria legt zich niet zomaar bij die woorden neer. Ze beweegt zich in het spanningsveld tussen afhankelijkheid van God en zelfstandigheid. Ze weet dat God mensen helpt, en dat de kruimels van Gods genade volstaan om dit probleem op te lossen. Maria gaat niet in discussie en maakt Jezus geen verwijten. Neen, ze richt zich tot het keukenpersoneel. Want die staan nog altijd bedremmeld in haar richting te kijken, niet wetend wat ze moeten doen. Maria weet het evenmin. Wat kan ze anders doen dan hen naar Jezus doorverwijzen? "Doe wat Hij u zegt" is de beste raad die een mens kan geven.

God is blij met dat volhardende geloof, want het scenario wordt nu herschreven. Jezus ziet kruiken staan en geeft ze een andere bestemming. Hij laat ze vullen met water en dan voltrekt het wonder zich in alle eenvoud. Geen grote woorden, geen bezweringen, geen uitgestrekte handen... Jezus wou het, en het was een feit! Kana staat vermeld als Jezus' eerste wonder. En toch is er in zijn hoofd geen spootje twijfel omtrent het resultaat van zijn tussenkomst. Jezus liet niet, uit voorzorg, het keukenpersoneel eerst proeven. Neen, Hij wist dat het wonder was geschied en zei "Laat hem proeven door de ceremoniemeester".

In de woestijn gaf Jahweh op miraculeuze wijze water en manna,

maar dat was dan om het Joodse volk in leven te houden. Er was net genoeg manna voor elke dag. Hier is de situatie anders want aan voedsel en water was hier geen tekort. Wat in Kana gebeurde was niet vergelijkbaar met de vele schrijnende situaties waarmee Jezus later werd geconfronteerd. Het eerste wonder was dus in zekere zin een overbodig wonder of een luxe-wonder. Circa zeshonderd liter extra wijn oversteeg ruimschoots de behoefte. Het was veel meer dan een antwoord op de nood: het was 'een teken', zoals Johannes de wonderen van Jezus omschrijft - een bewijs van Jezus' goddelijke aard. Maar ook een voorproefje van wat komen zal - een profetische verwijzing naar een andere bruiloft waar Jezus voor altijd verenigd wordt met zijn volgelingen, en naar de overvloed die komt in de toekomstige nieuwe wereld.

Maar illustreert dit luxe-wonder ook niet dat God verlangt dat het leven uitstijgt boven het niveau van het 'overleven'? Stelt God niet heel wat luxeproducten ter beschikking van de mens? Bijvoorbeeld via de natuur met zijn overvloed aan schoonheid, en via de oneindige variëteit van al die artistieke talenten van de mens? Kana illustreert dat God ons die extraatjes gunt, inclusief de vreugde van het samen feesten.

Jezus doet hier iets dat de basisbehoeften overstijgt en daaruit blijkt zijn liefde voor dit gezelschap. Want de echtgenoot toont zijn liefde niet door de winkelkar te betalen. Wel door een 'overbodig' kadootje te geven. Liefde is het extraatje dat er bovenop komt. Ook daarom verandert Jezus water in vreugdevolle wijn!